

Utprovning av nya gräsarter och - sorter i **SCANGREEN 2019-2022**

Av Pia Heltoft, Karin Juul Hesselsøe, Trygve S. Aamlid, Karin Normann, Bjarni Hannesson, och Kemeng Xiao. Översättning: Kim Sintorn, Svenska Golfbundet

Utprovning av nya gräsarter och -sorter i SCANGREEN 2019-2022

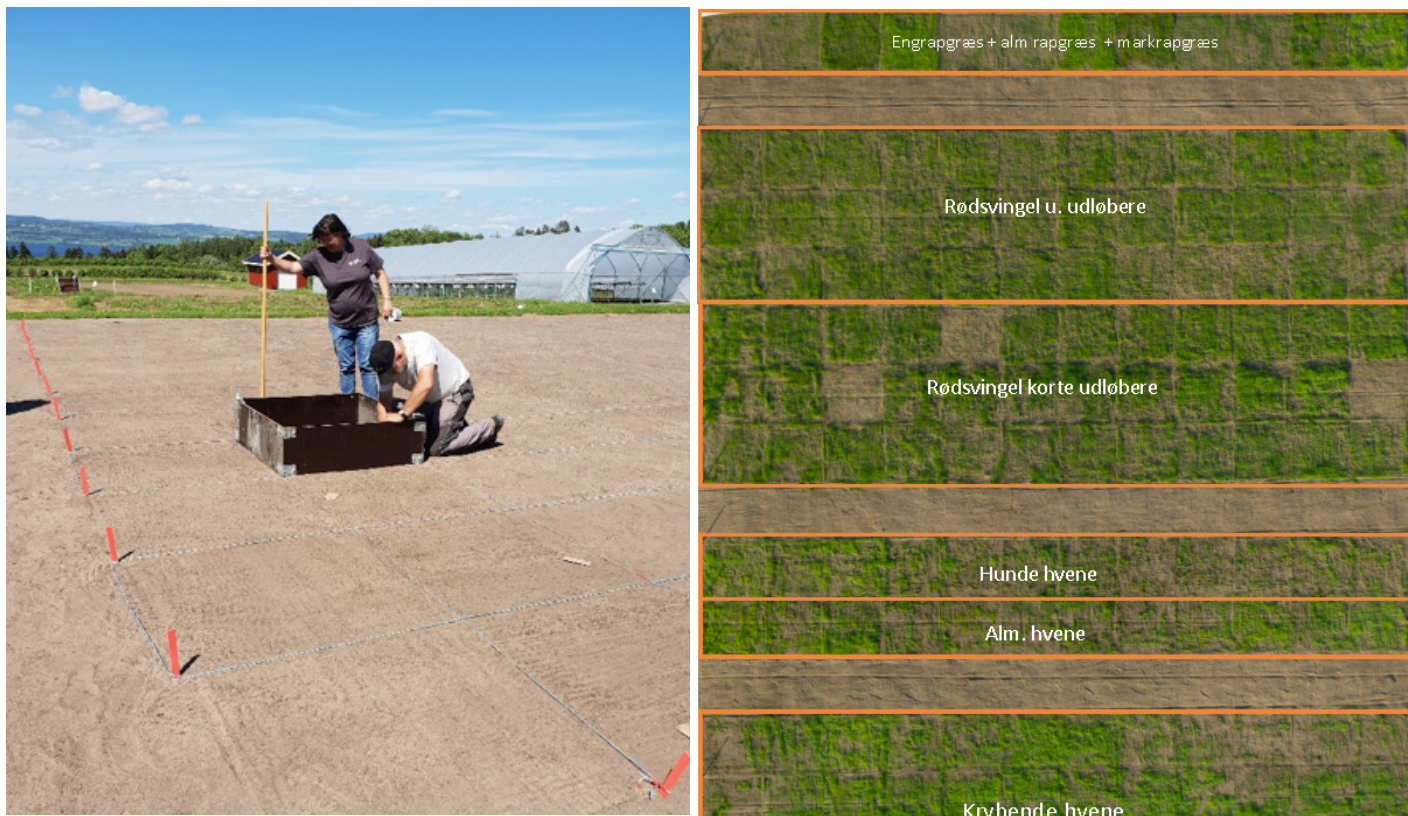

Bild 1. Etablering på Apelsvoll (17-18. juni) och drönarfoto en månad efter etablering (foto: Pia Heltoft och Maximillian Pircher)

SCANGREEN är en skandinavisk utprovning av gräsarter och -sorter till golfgreener klippta på 3-5 mm. Utprovningen startade 2003. Försöken som är sådda i år är därmed den femte testrundan. Utprovning sker över en period av 4 år (2019-22), varav ett etableringsår och tre evalueringsår.

Utprovning av nya sorter är viktigt för att förbättra kvalitén på gräs till grönytor. I sortförädlingen är det särskilt fokus på sjukdomsresistens och tolerans för abiotisk stress (frost, is, vatten mm.). I SCANGREEN blir sorterna prövade på fyra olika försöksplatser

i Norden. Försöken är placerade på Landvik i Norge och Sydsjällands Golfklubb i Danmark (sydlig testzon), samt på Apelsvoll i Norge och i Reykjavik på Island (nordlig testzon). Som ett led i ett amerikansk-nordisk samarbete är den nya testrundan också utvidgat till att omfatta försök vid University of Massachusetts och University of Minnesota i USA.

De nya försöken etablerades sommaren 2019. Försöket på Apelsvoll såddes den 17-18 juni som den första av de nordiska försöksplatserna. Bild 1 visar försöksfältet under etablering och ett drönarfoto efter en månad.

Därnäst blev försöket på Landvik etablerat. Det såddes den 1-2 juli. Bild 2 visar etableringen, där det strax efter sådd täcktes med fiberduk för att hålla kvar fukt och värme.

Försöket på Island etablerades den 6-10 juli. Försöksfältet blev sått i etapper pga. ostadig väder med mycket vind samt regn- och åskväder. Bild 3 visar försöket under etablering och efter en månad.

Det sist etablerade försöksfältet var det på Sydsjällands Golfklubb, som såddes den 15-19 augusti (bild 4).

Bild 2. Sådd på Landvik (1-2. juli) och den etablerade greenen ca. 6 veckor senare. Foto: Karin Juul Hesselsøe

Bild 3. Sådd på Island (6-10. juli) och ca. en månad efter etablering. Foto: Bjarni Hannesson

Bild 4. Etablering på Sydsjällands Golfklubb, Danmark, 15-19. augusti. Foto: Karin Normann

Bild 5. Deltagarna i SCANGREEN/SCANTURF workshop på Landvik 4. september 2019: Första raden från vänster: Pia Heltoft (Apelsvoll och projektledare SCANGREEN) och Karin Juul Hesselsøe (Landvik). Andra raden från vänster: Tatsiana Espevig (Landvik), Karin Normann (Sydsjälland) och Kristine Sundsdal (Landvik). Tredje raden från vänster: Kemeng Xiao (turfgäs-student från Kina på besök på Landvik), Tania Gneist (Sydsjälland) och Bjarni Hanneson (Reykjavik). Fjärde raden från vänster: Lars Havstad (Landvik, projektledare SCANTURF), Corinne Berthuit (Frankrike, representant för sameuropeisk sortsprovning), Trond Pettersen (Landvik) och Trygve S. Aamlid (Landvik). Femte raden från vänster: Markku Niskanen (Ylistaro, Finland (SCANTURF) och Jan Tangsveen (Apelsvoll). Längst bak: Anders Søndergaard Larsen (Tystofte Danmark (SCANTURF)

Workshop på Landvik

Den 4 september samlades alla deltagarna i SCANGREEN och SCANTURF till en workshop på Landvik. Syftet med samlingen var att gå igenom protokollen för försöken och samordna utvärderingen av desamma för att få en så enhetlig bedömning av de olika parametrarna som möjligt. På bild 5 ses deltagarna i workshopen.

Art- och sortblandningar är med igen

SCANGREEN finansieras till 90% av STERF och 10% av provningsavgifter. I denna försöksperiod är det registrerat 30 nya sorter fördelat på 8 olika arter. Sorterna jämförs med referenssorter av samma art. Här testas olika sorter av:

- Rödsvingel med korta utlöpare (*Festuca rubra* ssp. *litoralis*)
- Rödsvingel utan utlöpare (*Festuca rubra* ssp. *commutata*)
- Krypven (*Agrostis stolonifera*)
- Rödven (*Agrostis capillaris*)
- Brunven (*Agrostis canina*)
- Ängsgröe (*Poa pratensis*)
- Kärrgröe (*Poa trivialis*)
- Flerårigt rajgräs (*Lolium perenne*)

Art- och sortblandningar visade på goda resultat i förra SCANGREEN-

rundan, speciellt i den sydliga testzonen. Därför provas det också i denna testrunda blandningar på Landvik och Sydsjälland (viktprocent inom parentes):

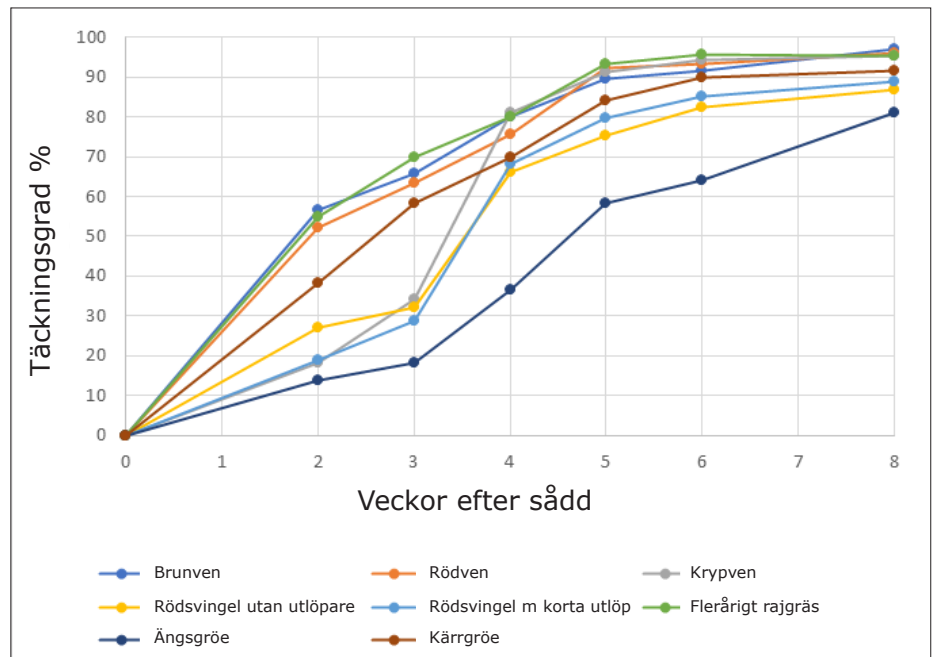
1. Ren rödsvingel (sortblandning med tre sorter)
2. Rödsvingel och krypven (85/15)
3. Rödsvingel och rödven (85/15)
4. Rödsvingel, krypven och rödven (85/7,5/7,5)
5. Krypven och flerårigt rajgräs (20/80)

Sorterna bedöms var månad. De rangordnas efter kvalitet totalt, vinterhård-

ighet, sjukdomsresistens och konkurrensförmåga mot ogräs och mossa.

Resultat

Resultat från SCANGREEN kommer under de närmaste åren att presenteras under fältvandringar på de olika försöksplatserna och dessutom publiceras på www.sterf.org och i greenkeepermagasinen. Vi visar en försmak av resultaten i Figur 1.

Figur 1. Täckningsgrad (%) efter sådd av olika gräsarter i SCANGREEN-försöket på Landvik sommaren 2019. (Genomsnitt för alla sorter inom varje art).